

ДОБРИ ПРАКТИКИ МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И ГЪРЦИЯ

Трансгранично сътрудничество и
европейски проекти

ЕВРОПЕЙСКА ПРОГРАМА ЕРАЗЪМ+

Бизнес инкубатор – Гоце Делчев, център за
подпомагане на предприемачеството (БИ-ГД)

Екатерина Попова

Огняново, България

e-mail: bi_gd@abv.bg, www.bi-gd.org

ЕРАЗЪМ+

Еразъм+ е програмата на ЕС в областите на образованието, обучението, младежта и спорта за периода 2014—2020 г.

Образованието, обучението, младежта и спорта могат да допринесат съществено за справяне със социално-икономическите промени — основните предизвикателства, пред които ще бъде изправена Европа до края на десетилетието, и за подкрепа на прилагането на стратегията „Европа 2020“ за растеж, създаване на работни места, социално равенство и приобщаване.

ЦЕЛИ

Програма „Еразъм+“ допринася за постигането на:

- целите на стратегията „Европа 2020“, включително водещата цел в областта на образованието;
- целите на стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („Образование и обучение 2020“), включително съответните критерии;
- устойчивото развитие на държавите - партньори в областта на висшето образование;
- общите цели на обновената рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г .)
- целта за развиване на европейското измерение в спорта, по-специално масовия спорт, в съответствие с работния план на Европейския съюз за спорта;
- популяризирането на европейските ценности в съответствие с член 2 от Договора за Европейския съюз.

КОЙ ИЗПЪЛНЯВА ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“? (1)

Изпълнителна агенция за образование, аудиовизия и култура на Европейската комисия (Изпълнителната агенция) отговаря за:

- популяризиране на програмата;
- анализ на заявленията за безвъзмездни средства;
- осъществяване на мониторинг на място върху проектите;
- разпространение на резултатите от проектите и програмата;
- Обявяване на специални покани за представяне на предложения.

КОЙ ИЗПЪЛНЯВА ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“? (2)

Национални агенции, позиционирани във всяка страна от програмата, отговорни:

- провеждане на процедури по подбор на проекти за финансиране в съответните държави;
- мониторинг и оценяване на изпълнението на програмата в съответните държави;
- предоставяне на подкрепа на вносителите на проекти и на участващите организации;
- осъществяване на ефективно сътрудничество с мрежата на националните агенции и Европейската комисия;
- осигуряване на прозрачността на програмата;
- стимулиране на разпространението и използването на резултатите от програмата на местно и национално равнище.

За България - Център за развитие на човешките ресурси - www.hrdc.bg

За Гърция - Youth and Lifelong Learning Foundation (I.NE.DI.VI.M) - www.inedivim.gr

Структура на програма Еразъм+

- I. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 1: ОБРАЗОВАТЕЛНА МОБИЛНОСТ ЗА ГРАЖДАНИ**
- II. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 2: СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА ИНОВАЦИИ И ОБМЕН НА ДОБРИ ПРАКТИКИ**
- III. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 3: ПОДКРЕПА ЗА РЕФОРМИРАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ**
- IV. ДЕЙНОСТИ ПО ИНИЦИАТИВАТА „ЖАН МОНЕ“**
- V. СПОРТ**

I. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 1: ОБРАЗОВАТЕЛНА МОБИЛНОСТ ЗА ГРАЖДАНИ (1)

- **Мобилност на учащи и членове на персонала** - възможности за студенти, стажанти, младежи и доброволци, както и за университетски преподаватели, учители, инструктори, младежки работници, служители на образователни институции и организации на гражданското общество да предприемат периоди на учене и/или професионален опит в друга държава;
- **Мащабни събития, свързани с Европейската Доброволческа Служба** - мащабни доброволчески проекти (с участието на поне 30 доброволци на ЕДС) в рамките на европейски или световни събития в областта на младежта, културата и спорта;

I. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 1: ОБРАЗОВАТЕЛНА МОБИЛНОСТ ЗА ГРАЖДАНИ (2)

- **Съвместни магистърски степени „Еразмус Мундус“:** интегрирани международни програми за обучение, провеждани от консорциуми от висши учебни институции, които отпускат пълни стипендии за придобиване на образователни степени на най-добрите студенти от целия свят, обучаващи се в магистърски програми;
- **Заеми за магистърска степен „Еразъм+“:** студенти във висши учебни институции от държави по програмата могат да получат гарантиран от програмата заем, за да заминат на обучение в чужбина за придобиване на магистърска образователна степен. Студентите следва да се обръщат към националните банки или агенции за студентски заеми.

II. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 2: СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА ИНОВАЦИИ И ОБМЕН НА ДОБРИ ПРАКТИКИ (1)

- Транснационални **стратегически партньорства** - подкрепят разработването, трансфера и/или въвеждането на иновативни практики, както и изпълнението на съвместни инициативи, насърчаващи сътрудничеството, ученето, обмяна на опит на европейско равнище сред равнопоставени партньори - всички видове организации, работещи в областта на образованието, обучението и младежта.
- **Алианси на познанията** между *висши учебни институции и предприятия*, чиято цел е укрепване на капацитета на Европа за иновации и стимулиране на иновациите във висшето образование, бизнеса и общата социално-икономическа среда.
- **Секторни алианси на уменията** - транснационални проекти, използващи данни за тенденциите в даден икономически сектор и за необходимите умения за успешна реализация в една или повече професионални области.

II. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 2: СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА ИНОВАЦИИ И ОБМЕН НА ДОБРИ ПРАКТИКИ (2)

- Проекти за **изграждане на капацитет** - многостранни партньорства главно *между висши учебни институции (ВУИ) от държави по програмата и от допустими държави партньори*, с цел да подкрепят процеса на модернизирание и интернационализация на организации и институции.
- Информационни платформи за поддръжка като *платформата за електронно побратимяване (eTwinning)*, *Европейската платформа за учене за възрастни (EPALE)* и *Европейския младежки портал* - виртуални пространства за сътрудничество на практикуващи специалисти в областта на училищното образование и образованието за възрастни, както и за младежи, доброволци и младежки работници, от цяла Европа и от други региони.

III. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 3: ПОДКРЕПА ЗА РЕФОРМИРАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ (1)

- **Знания в областите на образованието, обучението и младежта**, включващи събиране и анализ на данни, и учене сред равнопоставени партньори - проучвания, анализи събития на Европейското представителство
- **Инициативи за иновации в политиката**, насочени към разработване на нови политики:
 - а) бъдещи проекти за сътрудничество за разработване на политики;
 - б) европейски експериментални инициативи в областта на политиката, водени от *публични органи* на високо равнище, включващи провеждане на пробни дейности в няколко държави.

III. КЛЮЧОВА ДЕЙНОСТ 3: ПОДКРЕПА ЗА РЕФОРМИРАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ (2)

- **Предоставяне на подкрепа за инструменти на европейската политика** - признаване на уменията и квалификациите, както и трансфер на кредити, стимулиране осигуряването на качеството, подкрепа валидирането на неформалното и самостоятелното учене, управлението на уменията и ориентирането.
- **Сътрудничество с международни организации** - подкрепа за политически диалог с държавите партньори, както и за повишаване на международната привлекателност на европейското висше образование.
- **Диалог със заинтересованите страни и дейности за популяризиране на политики и програми** - Структурен диалог: срещи между младежи и лица, отговорни за вземането на решения в областта на младежта.

IV. „ЖАН МОНЕ“ (1)

- **Академични модули, катедри и центрове за високи постижения:**
 - **Модули** - краткосрочни програми (или курсове) за обучение в областта на изследванията на Европейския съюз, реализирани от висши учебни институции. Всеки модул е с минимална продължителност 40 учебни часа на академична година.
 - **Катедрите „Жан Моне“** - преподавателски позиции със специализация в областта на изследванията на Европейския съюз за университетски професори. Катедрата „Жан Моне“ може да се заема от само един професор, който трябва да преподава минимум 90 учебни часа 90 на академична година.
 - **Центровете за високи постижения „Жан Моне“** са фокусни центрове за компетентности и знания по теми, свързани с Европейския съюз.

IV. „ЖАН МОНЕ“ (2)

- **Подкрепа по програма „Жан Моне“ за институции и сдружения** - институции, които повишават качеството на дейностите за преподаване и обучение, разработване, анализ и популяризиране на учебни дисциплини, свързани с Европейския съюз, и тяхното преподаване.
- **Подкрепа за сдружения** - сдружения, които са определили официално като цел на своята дейност да допринасят за изучаването на процеса на европейската интеграция.
- **Мрежи „Жан Моне“** - създаване и развитие на консорциуми от международни участници (ВУИ, центрове за високи постижения, департаменти, екипи, индивидуални експерти и др.) в областта на изследванията на Европейския съюз.
- **Проекти „Жан Моне“** – подкрепа за иновации, полезни взаимодействия и разпространението на учебното съдържание, посветено на ЕС.

СПОРТ

Чрез действията в областта на спорта ще се предоставя подкрепа за:

- **Партньорства за сътрудничество** - възможност за разработване, трансфер и/или реализиране на иновативни практики в различни области, свързани със спорта и физическата активност, между различни организации и действащи лица във и извън областта на спорта, включително по-специално публични органи на местно, регионално, национално и европейско равнище, спортни и свързани със спорта организации и образователни структури.
- **Европейски спортни събития с нестопанска цел:**
 - организиране на общоевропейски спортни събития, организирани в една държава по програмата.
 - национални събития — организирани едновременно в няколко държави по програмата от организации с нестопанска цел или публични органи, работещи в областта на спорта.

ДОПУСТИМИ ДЪРЖАВИ

Програмни държави – 28-те Държави —членки на Европейския съюз (ЕС) и

Програмни държави, които не са членки на ЕС: бивша югославска република Македония, Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Турция

Следните държави могат да участват в някои дейности по програмата, ако са изпълнени определени критерии или условия:

- **Държави-партньори:**

- **Западните Балкани** – Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Черна гора, Сърбия
- **Държави от Източното партньорство** – Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова, територията на Украйна, както е призната от международното право
- **Държави от Южното Средиземноморие** – Алжир, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Либия, Мароко, Палестина, Сирия, Тунис
- **Руска федерация** - територията на Русия, както е призната от международното право

- **Всички други държави по света**

БЮДЖЕТ

Общият индикативен финансов пакет на програмата е определен на 14,774 млрд. EUR по бюджетно перо 1 и на 1,680 млрд. EUR по бюджетно перо 4 от бюджета на ЕС за седемгодишния период (2014—2020г.).

Годишният бюджет се приема от бюджетния орган.

- За информация относно наличния бюджет по дейности, планирания брой на проектите, на които ще бъдат отпуснати безвъзмездни средства, както и индикативните размери на безвъзмездните средства, вижте годишната работна програма на „Еразъм+“ за 2015 г. (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

КАКВИ ОРГАНИЗАЦИИ МОГАТ ДА УЧАСТВАТ?

Програма Еразъм + е насочена към училищата, колежи, висши учебни заведения, организации предоставящи професионално образование, обучение на възрастни, младежки и спортни организации, работещи в сферата на формалното, неформално и самостоятелно образование и обучение, младежта и спорта.

Например такива организации могат да бъдат:

- Училища и колежи
- Младежките организации и групи
- Висши учебни заведения
- Организации за професионално образование и обучение
- организации за образование и обучение на възрастни
- Спортни организации
- Други организации – Могат да бъдат и (но не се ограничават до) местните власти, предприятия, социалните предприятия, организации с нестопанска цел, неправителствени организации, доброволчески организации, мрежи, асоциации и публични институции, търговско-промишлени палати, културни организации, библиотеки, музеи, и т. н.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ (1)

- Висше образование - студенти, следващи висше образование, университетски преподаватели и професори, членове на персонала на висши учебни институции, инструктори и специалисти в предприятия;
- Професионалното образование и обучение - чиракуващи и учащи в професионални училища, специалисти и инструктори в областта на професионалното обучение, членове на персонала на организации за първоначално професионално образование, инструктори и специалисти в предприятия;
- Училищното образование - училищни ръководители, учители и училищен персонал, ученици в предучилищно, начално и средно образование.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ (2)

- Образование за възрастни - членове на организации за образование за възрастни, инструктори, персонал и учащи в областта на образованието за възрастни;
- Работа с младежи - младежи на възраст от 13 до 30 години, младежки работници, персонал и членове на организации, работещи в областта на младежта;
- Областта на спорта - професионалисти и доброволци в областта на спорта, спортисти и треньори.

СТЪПКИ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ (1)

НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ЗА ЕРАЗЪМ+

- Ръководство за регистрация в Системата за автентификация на Европейската комисия - <http://eeas.europa.eu/media/subscribe/ecas-user-manual.pdf>
- Ръководство за регистрация в портала за участници и регистрация на организацията - http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/manualurf_en.pdf
- Покана за кандидатстване – Уеб-сайт Еразъм+ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm и уеб-сайт на Център за развитие на човешките ресурси - <http://www.hrdc.bg/новини/>
- Ръководство на програма Еразъм+ на английски и български език от http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/discover/guide/index_en.htm
- Техническо ръководство за попълване на електронни формуляри - http://www.hrdc.bg/ed_files/file/Erasmus+Technical_guidelines_for_eForms.pdf
- Най-често задавани въпроси - http://www.hrdc.bg/ed_files/file/FAQ.pdf

СТЪПКИ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ (2)

РЕГИСТРАЦИЯ В ECAS И ПЕРСОНАЛЕН ИДЕНТИФИКАЦИОНЕН КОД

За регистрация в портала за участниците лицето, което представлява организацията (или неформалната група младежи), трябва да извършат следните стъпки:

- създаване на акаунт в Системата за автентификация на Европейската комисия (ECAS) – правен статут. Нови акаунти в ECAS могат да се създават на: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi>
- да посети портала за участниците на адрес: <http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/bg/organisations/register.html> и да се регистрира от името на организацията или групата.
- Получаване на PIC (Персонален идентификационен код) – 9-цифрен уникален код за всяка организация

СТЪПКИ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ (3)

АПЛИКАЦИОННА ФОРМА – ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Пълно описание на проекта

- Цели – съотнесими към програмата и приоритетите по сектори за съответната година
- Дейности
- Партньори
- Екип
- Очаквани резултати - материални продукти и ефект върху целевите групи

2. Клетвена декларация, подписана от лицето, официално представляващо организацията

3. Подробен бюджет

4. Работна програма за изпълнение на проектните дейности – разпределение по месеци на дейностите и резултатите

КЪДЕ ДА НАМЕРИМ ПАРТНЬОРИ? (1)

- **eTwinning** е електронна платформа за училища - <http://www.etwinning.net/en/pub/index.htm>
- **Eve** – база данни за проекти по европейските образователни програми: “Учене през целия живот”, “Култура” и “Спорт” http://ec.europa.eu/education/index_en.htm
- **EPALE** - платформа за образованието на възрастни - <http://ec.europa.eu/epale/en>
- **Eurodesk** информационни услуги за младежи и специалисти, работещи с младежи - <http://www.eurodesk.bg/>
- **Инструмент за търсене на партньори в сферата на спорта** - <https://sporttool.teamwork.fr/>

КЪДЕ ДА НАМЕРИМ ПАРТНЬОРИ? (2)

- **EST** – платформа за реализирани проекти по предходните програми Коменски, Леонардо да Винчи - www.europeansharedtreasure.eu
- **OTLAS** — за младежки организации - www.otlas.eu
- **ADAM база-данни** – за професионално образование и обучение - <https://www.adam-europe.eu/adam/auth/login.htm#.VPCImfmUeul>
- **Социални мрежи:**
 - [EU Projects Partner Finding](#) on Facebook
 - [Erasmus+ Partner Finding](#) on LinkedIn, amongst others.
- Може да се свържете с Ваши партньори от приключили проекти, които да ви съдействат.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!!!